

DERMATOLOGIA PEDIATRYCZNA

Dr n. med. Marta Kurzeja

Klinika Dermatologiczna, Warszawski Uniwersytet
Medyczny

Kierownik Kliniki: Prof. hab. dr n. med. Lidia
Rudnicka

WPROWADZENIE

- Skóra jest największym organem człowieka
- Często u dzieci objawy na skórze mogą być pierwszą manifestacją chorób ogólnoustrojowych oraz genetycznie uwarunkowanych

**Wiele fizjologicznych funkcji skóry
ulega zmianie w trakcie 1 r.ż.**

SKÓRA NOWORODKA

	Wcześnieak	Noworodek urodzony o czasie	Niemowlak
Grubość skóry	0.9 mm	1.2 mm	2.1 mm
Grubość naskórka	20-25 μm	40-50 μm	> 50 μm
Grubość warstwy rogowej	4-5 μm	9-10 μm	10-15 μm
Gruczoły potowe	Nieaktywne	Mala aktywność	Pełna aktywność

SKÓRA NOWORODKA

**24-26 tydzień – utrata
przez naskórkową wodę
powoduje utratę
20%-50% masy ciała**

- Słabsze są wiązania międzykomórkowe
- Zwiększona przez naskórkową utratą wody, zwłaszcza u wcześniaków
- Wyższe pH skóry (pH 6.2-7.5 po porodzie, po 4 tyg. pH 5.0-5.5)

SKÓRA NOWORODKA

- Większy jest stosunek powierzchni skóry do wagi, około 2-3-krotnie niż u osoby dorosłej

PLAN WYKLADU

FIZJOLOGICZNE ZMIANY SKÓRNE

ZMIANY PĘCHERZYKOWE I PĘCHERZOWE

ZMIANY NACZYNIOWE

FIZJOLOGICZNE ZMIANY SKORNE

MAŻ PŁODOWA

MAŻ PŁODOWA

- naturalna bariera skóry obecna po porodzie
– najczęściej biała, gęsta, lipofilna
- produkowana w życiu płodowym przez keratynocyty i gruczoły łojowe
- zanika w ciągu kilku godzin lub dni po porodzie

FIZJOLOGICZNE ZŁUSZCZANIE

- może być widoczne przez pierwsze 3 m-ce życia
- u noworodków urodzonych o czasie zaczyna się w 2-3 dniu życia

FIZJOLOGICZNE ZŁUSZCZANIE

- u wcześniaków pojawia się w 2-3 tygodniu życia
- najbardziej nasilone na dłoniach, stopach i w okolicy kostek

MESZEK PŁODOWY (LANUGO)

- Miękkie, cienkie włosy bez rdzenia
- Zazwyczaj na tułowie, ramionach, twarzy, głowie

MESZEK PŁODOWY (LANUGO)

- W ciągu kilku miesięcy zostają zastąpione przez włosy meszkowe

PRZEROST GRUCZOŁÓW ŁOJOWYCH

PRZEROST GRUCZOŁÓW ŁOJOWYCH

- 50%-90% noworodków, zwłaszcza urodzonych o czasie
- obraz kliniczny: żółto-białe grudki

PRZEROST GRUCZOŁÓW ŁOJOWYCH

- lokalizacja: okolica nosa, policzków, czoła i nad wargą górną
- znikają samoistnie w ciągu kilku tygodni

PROSAKI

- u około 40%-50% noworodków
- torbiele wypełnione keratyną
- pojedyncze lub mnogie drobne 1-2 mm perłowo białe lub żółte grudki

PROSAKI

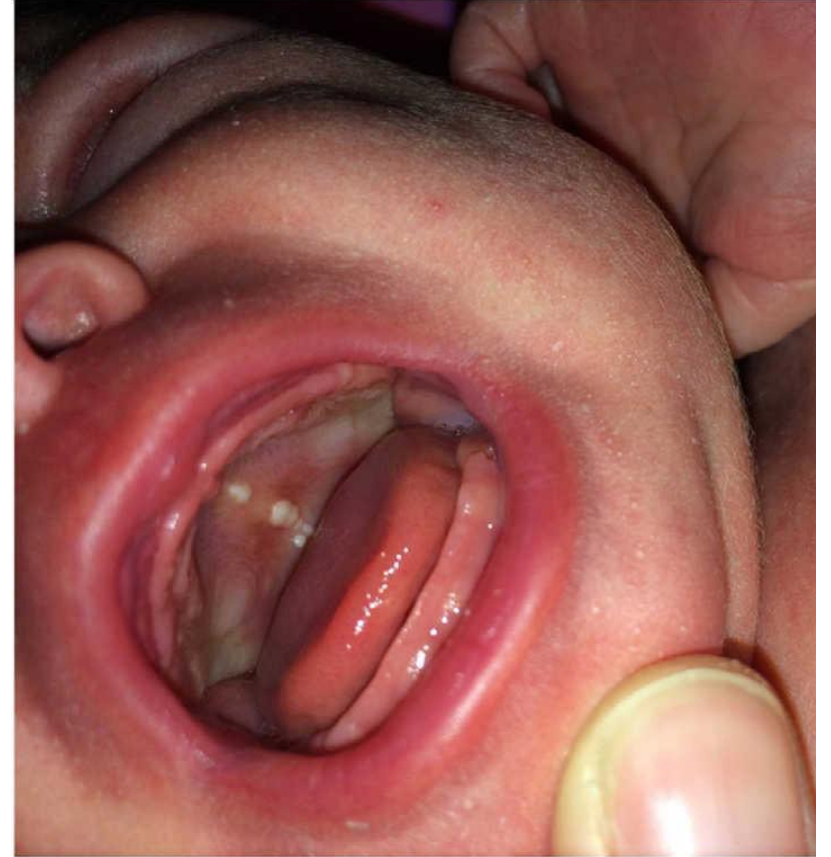
- lokalizacja: policzki, nos, czoło i broda, ale także głowa, tułów i kończyny
- mogą występować na genitaliach i brodawkach sutkowych

PROSAKI

- znikają samoistnie w ciągu kilku tygodni
- nie wymagają leczenia

PERŁY EPSTEINA

- w linii pośrodkowej na podniebienu miękkim lub twardym
- znikają w ciągu kilku tygodni

Act

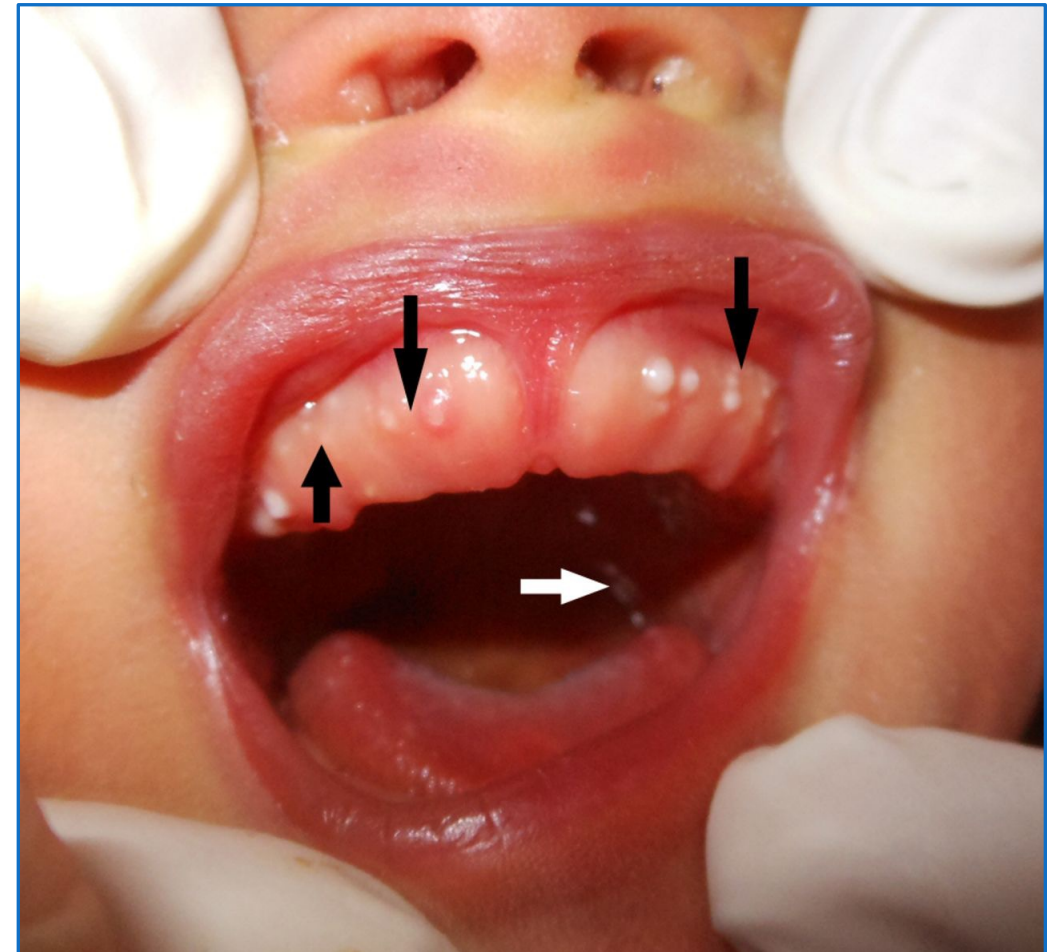
PERŁY EPSTEINA

- 65%-85% noworodków
- pojedyncze lub mnogie biało-żółte grudki wielkości 1-3 mm

GUZKI BOHNA

- 85% noworodków
- pojedyncze lub liczne spoiste torbiele

GUZKI BOHNA

- Lokalizacja: wyrostek zębodołowy
powierzchnia przedsionkowa, częściej szczęka
niż żuchwy
- samoistnie pękają i zanikają w ciągu kilku
tygodni

SUCKING PADS

powstaje w życiu
płodowym jako
efekt odruchu
ssania

Thadchanamoorthy T, Cereus 2020

SUCKING PADS

- obrzęk barwy białej w linii pośrodkowej głównie na górnej wardze
- samoistnie zanika w ciągu 3-6 m-cy lub po zakończeniu karmienia

TORBIEL ZAWIĄKOWA

obrzęk błony
śluzowej ponad
zębem w fazie
wyrzynania

TORBIEL ZAWIĄKOWA

- błękitna lub różowa torbiel na szczycie wyrostka zębodołowego żuchwy lub szczęki
- powstaje podczas wyrzynania zębów stałych lub mlecznych

SKÓRA MARMURKOWATA

siateczkowate sine
przebarwienia skóry
widoczne po ochłodzeniu
u noworodków
i niemowląt

SKÓRA MARMURKOWATA

- po ochłodzeniu u noworodków i niemowląt
- lokalizacja: tułów i kończyny

SKÓRA MARMURKOWATA

- fizjologiczna reakcja na ochłodzenie, znika po ogrzaniu
- ustępuje po kilku tygodniach lub miesiącach

SKÓRA HARLQUINA

Przejęściowa, nagła zmiana
zabarwienia skóry
na czerwoną po jednej
stronie ciała
z równoczesnym zbieleniem
po stronie przeciwnej

Valerio E, 2015 AJR Rep

SKÓRA HARLQUINA

- zmienione zabarwienie
znika w ciągu
30 sekund do 20 min

SKÓRA HARLQUINA

- występuje między 2 a 5 dniem życia, najpóźniej do 3 tygodnia życia
- zmiana lokalizacji podczas obracania dziecka
- pojedynczy epizod, czasem nawraca

RUMIEŃ NOWORODKÓW

- uogólniony rumień w pierwszych godzinach do maksymalnie drugiego dnia życia
- patogeneza – poszerzenie naczyń i przekrwienie skóry noworodka

SINICA OBWODOWA NOWORODKÓW

symetryczne niebiesko-
purpurowe zabarwienie
rąk i stóp, jak również
skóry wokół ust

SINICA OBWODOWA NOWORODKÓW

- bardziej intensywne podczas płaczu oraz po ochłodzeniu
- zanika po kilku tyg.

NAEVUS SIMPLEX (PLAMA ŁOSOSIOWA)

- 50% noworodków
- plama barwy różowej lub ciemno-czerwonej o niewyraźnych granicach

PLAMA ŁOSOSIOWA

- pośrodkowa linia twarzy, potylica i okolica ledźwiowa
- nasila się podczas płaczu
- na twarzy znika zwykle w ciągu 2 lat
- w okolicy ledźwiowej może pozostać

PLAMA MONGOLSKA

plama barwy
niebieskiej lub szarej
o nieregularnych
brzegach

PLAMA MONGOLSKA

- 10% noworodków rasy kaukaskiej, 90%-100% rasy czarnej lub żółtej
- najczęściej w okolicy lędźwiowej, rzadziej na kończynach lub w górnej cz. pleców

PLAMA MONGOLSKA

- znika we wczesnym dzieciństwie
- rzadko związane mogą być z chorobami metabolicznymi uwarunkowanymi genetycznie (choroba Huntera, choroba Hurlera, choroba Niemann-Picka)

LINIJANA PIGMENTACJA NOWORODKÓW

linie barwy
jasnobrązowej ułożone
horyzontalnie

Actas Dermosifiliog

LINIJANA PIGMENTACJA NOWORODKÓW

- na tułowie i kończynach
- zmiany znikają w ciągu 2-6 miesięcy